

**DIGITAAL INTERACTIEF
INGEDIEND EN ONDERTEKEND**
VLAAMS PARLEMENT

Ingekomen op: 03-02-15 09u33

Vraag om uitleg nr.: 992

Vraag om uitleg van Vera Celis aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de preventie en de aanpak van pesten op school

Ter gelegenheid van de 'Week Tegen Pesten' stelde de VLOR een omvangrijk advies op rond de preventie en aanpak van pesten op school. De VLOR maakt aan het begin van zijn advies een belangrijke analyse van de huidige situatie. Zo stelt de raad dat er nog veel onduidelijkheid bestaat over het aanbod en de doeltreffendheid van de verschillende instrumenten tegen pesten. Verder geeft ze ook aan dat er te weinig onderzoek bestaat rond de diverse aspecten van pestgedrag en dat scholen moeilijkheden ondervinden met het opzetten van een preventief en allesomvattend beleid tegen pesten.

Naar aanleiding van deze vaststellingen formuleert de VLOR een advies dat zich o.a. op de volgende belangrijke pijlers richt: een competente directie en een professioneel leerkrachtenkorps dat samen met de alle betrokken actoren een gedragen visie uitwerkt met preventieve maatregelen tegen pesten.

Een belangrijk onderdeel van het advies heeft betrekking op de verschillende beleidsaanbevelingen. Zo vraagt de Onderwijsraad aan het beleid om o.a. werk te maken van een verdere professionalisering van alle betrokken actoren, roept ze op voor een gecoördineerde aanpak over beleidsdomeinen heen, vraagt ze om meer wetenschappelijke ondersteuning voor scholen en dringt ze aan om scholen beter te ondersteunen bij de opmaak van een antipestbeleid.

Naar aanleiding van dit advies wens ik u de volgende vragen te stellen:

1. Wat is uw houding omtrent de diverse beleidsaanbevelingen uit het rapport? Welke aanbevelingen wil u meenemen in uw toekomstig beleid?
2. Hoe zal u scholen ondersteunen bij de uitwerking van een preventief pestbeleid?
3. Kan u een stand van zaken geven met betrekking tot de uitvoering van de "Resolutie betreffende het opstarten van een multidisciplinair onderzoek naar de oorzaken, gevolgen en mogelijke oplossingen inzake pesten bij jongeren"?

Met dank voor uw antwoorden

VERA CELIS

Vlaams Volksvertegenwoordiger

**DIGITAAL INTERACTIEF
INGEDIEND EN ONDERTEKEND**
VLAAMS PARLEMENT

Ingekomen op: 03-02-15 10u39

Vraag om uitleg nr.: 994

Vraag om uitleg van Caroline Gennez aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over integraal pestbeleid

Heel wat scholen leveren flink wat inspanningen om pesten tegen te gaan. Toch zijn de cijfers over pesten nog veel te hoog. Gemiddeld wordt 1 kind op 5 dagelijkse gepest en jaarlijks 30.000 jongeren op een zeer intense manier. Ook uit een recente rondvraag waarbij gevraagd werd of je ooit al werd gepest, blijkt dat 7 op de 10 pestgevallen plaatsvinden op school.

In het regeerakkoord staat te lezen dat: "de overheid terughoudender moet zijn in het toebedelen van nieuwe opdrachten aan het onderwijs met betrekking tot maatschappelijke problemen of 'zelfs' opvoedingskwesties."

Het klopt dat een antipestbeleid niet alleen een zaak is van het onderwijs. Toch zijn scholen nog al te vaak een plek waar pesten gedijt. Ondanks de straffe bewoording in het regeerakkoord hoop ik dat dit niet wil zeggen dat de minister van onderwijs de strijd tegen pesten staakt en alsnog een voortrekkersrol zal opnemen.

Een gecoördineerde aanpak over de beleidsdomeinen heen met duidelijke doelstellingen is noodzakelijk. In de eerste instantie in het onderwijs. Maar pesten stopt niet aan de schoolpoort. Een antipestbeleid moet daarom ook andere sectoren betrekken zoals sportclubs, jeugdbewegingen, welzijnsorganisaties, hulpverleners, media, politie en justitie. Ook op de werkvloer worden jaarlijks 14 procent van de werknemers de gepest. Met deze cijfers staan we in Europa bovenaan de lijst en ontberen de gepaste beleidsmaatregelen, preventie en sensibilisering of het ontbreekt het aan degelijke analyse van wat al dan niet werkt in de strijd tegen pesten.

Zoals reeds gesteld, scholen nemen al heel wat initiatieven in een anti-pestbeleid. Maar er is nog onvoldoende zicht op de effectiviteit van het huidige beleid. Onderwijspartners vragen naar meer onderzoek en ontwikkeling, om zo ook de onderzoeksresultaten goed te vertalen naar de onderwijspraktijk.

Daarom mijn volgende vragen

1/ Welke rol wenst de minister van onderwijs op te nemen in de strijd tegen pesten? En hoe gaat u het anti-pestbeleid verder concreet vorm geven?

2/ Ondanks de besparingen in onderwijsondersteuning en onderzoek is de nood aan de ontwikkeling van goede methodieken tegen pesten groot. Wil de minister een wetenschappelijk onderbouwde aanpak van pesten aanmoedigen om zo tot een integraal pestbeleid te komen? Welke stappen zal u hieromtrent nemen?

3/ Hoe beoordeelt de minister mogelijke vormen van 'peer mediation'?

**DIGITAAL INTERACTIEF
INGEDIEND EN ONDERTEKEND**
VLAAMS PARLEMENT

Ingekomen op: 04-02-15 10u52

Vraag om uitleg nr.: 1029

Vraag om uitleg van Jos De Meyer aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over pesten op school

Dat kinderen elkaar pesten is spijtig genoeg een zaak van alle tijden. Sinds ze ook meer de beschikking hebben over internet, is het klassieke scala van pesterijen uitgebreid met cyberpesten. Steeds vaker komt dit voor bij jonge kinderen.

Op vrijdag 6 februari start ondertussen reeds de tiende keer de "Week tegen Pesten." Gie Deboutte, voorzitter van het Vlaamse netwerk Kies Kleur tegen pesten, wijst in die context op de taak van de scholen in tegengaan en voorkoming van pesterijen.

Uit een onderzoek van Awel, de Kindertelefoon in België, blijkt echter dat jongeren vinden dat hun leerkrachten weinig oog hebben voor pestgedrag. Dat is enerzijds verwonderlijk, vermits ze dagelijks met jongeren werken, maar anderzijds zijn leerkrachten uiteraard ook gefocust op hun onderwijstaak. Het gevolg is wel dat jongeren hun leerkrachten niet steeds zien als vertrouwenspersoon, waardoor te laat wordt opgemerkt wat er fout loopt. De school is zich vaak wel bewust van het probleem, maar dat betekent niet dat men weet hoe er afdoend tegen op te treden.

De Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) roept de overheid daarom op om een langetermijnbeleid uit te werken tegen pesten. Hoewel pesten zich vaak op school afspeelt, hebben schoolteams vaak nog te weinig expertise in deze materie en hebben ze volgens de VLOR daarom meer ondersteuning nodig om pesten effectief te kunnen bestrijden.

Reeds op de vergadering van de commissie Onderwijs van 25 april 2013 kwam het probleem aan de orde. De toenmalige minister van onderwijs stelde toen dat het probleem en de onderzoeken errond op de agenda zouden komen van de gesprekken met de onderwijskoepels en de centrumnetten.

Graag wil ik informeren over de stand van zaken.

Vandaar mijn vraag aan de minister.

- 1- Op welke manier werkt de huidige lerarenopleiding aan attitudes en technieken om pesten tegen te gaan en te voorkomen? Kunnen er resultaten gecommuniceerd worden van de gesprekken die met de onderwijsverstrekkers gevoerd zijn over dit thema?
- 2- Hoe wil de minister een langetermijnbeleid rond pesten uitwerken? Op welke manier kan expertise rond het voorkomen van pestgedrag in de scholen toenemen?
- 3- In opdracht van de stad Kortrijk heeft de Ipsoc Hogeschool het computerspel Re:Pest ontwikkeld rond pestgedrag. Het werd op 16 maart en 14 juni 2011 gedemonstreerd op het departement, en in het antwoord op mijn vraag 419 van 19 maart 2013 antwoordde de minister dat er in totaal 119.806,85 euro zou besteed worden om het spel uit te testen en het spel in Vlaanderen te introduceren. Kan de minister aangeven op welke scholen dit spel gebruikt wordt, hoe dat gebeurt, en of het helpt om pestgedrag effectief te voorkomen? Is het bedrag nuttig besteed?

**DIGITAAL INTERACTIEF
INGEDIEND EN ONDERTEKEND**
VLAAMS PARLEMENT

Ingekomen op: 04-02-15 11u53

Vraag om uitleg nr.: 1037

Vraag om uitleg van Ann Brussel aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over een krachtig antipestbeleid op school

PVrijdag 6 februari start de "Week tegen Pesten". Zoals elk jaar zal er ook dit jaar extra aandacht gaan naar initiatieven en campagnes die pesten helpen voorkomen en bestrijden.

Gemiddeld één kind op vijf wordt gepest, bijna één kind op twintig heeft er dagelijks mee te maken. Naast de klassieke vormen van pesten krijgen jongeren steeds meer te maken met cyberpesten.

Op 23 april 2014 nam het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie betreffende het opstarten van een multidisciplinair wetenschappelijk onderzoek naar de oorzaken, gevolgen en mogelijke oplossingen inzake pesten bij jongeren (stuk 2389 / 2013-2014) aan.

U gaf reeds te kennen dat u samen met uw collega's in de Vlaamse Regering zult kijken hoe u deze resolutie kunt uitvoeren. U roept de scholen ook op om een beleid te voeren waar kinderen en jongeren met elkaar leren omgaan en waarbij pesten doelgericht wordt aangepakt.

Ook de VLOR doet een dringende oproep tot een krachtig antipestbeleid op school.

Pesten speelt zich vaak af op school, maar het stopt daar niet. Een antipestbeleid moet daarom ook andere sectoren betrekken zoals sportclubs, jeugdbewegingen, welzijnsorganisaties, hulpverleners, media, politie en justitie.

Daarom roept de VLOR op tot een gecoördineerde aanpak over de beleidsdomeinen (onderwijs, jeugd, welzijn & gezondheidszorg en media) heen. De raad vraagt een gemeenschappelijke intentieverklaring van ALLE betrokken ministers. Daarin kunnen ze gemeenschappelijke doelstellingen formuleren en afspraken maken per beleidsdomein. Een betere ondersteuning van scholen is daarbij heel belangrijk. Alle onderwijspartners zijn bereid om in de VLOR met de overheden en met elkaar te overleggen over een plan van aanpak.

Ook de VLOR roept op (cfr. de resolutie) om meer te investeren in onderzoek en ontwikkeling en om de resultaten ervan te ontsluiten zodat scholen gemakkelijker een weg vinden naar goede methodieken en een aanpak tegen pesten die werkt.

Gie Deboutte, voorzitter van het Vlaams netwerk "Kies Kleur tegen Pesten" roept daarnaast op om te investeren in lerarenopleidingen om een meer betrokken en warm schoolklimaat te creëren. Leerkrachten moeten leren openstaan voor en luisteren naar jongeren. Enkel zo zullen leerkrachten kinderen een veilig gevoel geven.

Naast de problematiek van pesten tussen leerlingen onderling wil ik ook aandacht vragen voor het pesten tussen volwassen personeelsleden op school.

Uit cijfers van de vzw Limits, het aanspreekpunt voor ongewenst gedrag op school, blijkt dat er vorig schooljaar 103 klachten zijn binnengekomen over pesterijen onder collega's. Op een totaal van 230 meldingen, komt dit neer op 45%. In absolute cijfers lijkt dit nog mee te vallen, maar in de praktijk zou het om meer gevallen gaan, want gepeste leraren zoeken zelden hulp.

Uit de SERV-studie "Werkbaar werk" blijkt dat in 2010 18% (1 op 5) van het onderwijzend personeel het slachtoffer was van pesten. In andere beroepsgroepen lag dit cijfer op 13%. Let wel, hierbij worden alle vormen van pesten, dus ook het gepest worden door leerlingen, in rekening genomen.

Pesten is dus ook voor het onderwijzend personeel een groot probleem en het aantal meldingen stijgt jaar na jaar.

Ik heb hierover volgende vragen aan de minister:

1. De VLOR roept op tot een **gemeenschappelijke intentieverklaring** van alle betrokken ministers (onderwijs, jeugd, welzijn & gezondheidszorg en media) met daarin gemeenschappelijke doelstellingen en afspraken om pesten krachtig aan te pakken.
Hoe staat u hier tegenover?
Komt er hierover overleg met uw collega's?
Zult u hierbij de onderwijspartners binnen de VLOR betrekken?
2. Naast de resolutie betreffende het opstarten van een **multidisciplinair wetenschappelijk onderzoek** naar de oorzaken, gevolgen en mogelijke oplossingen inzake pesten bij jongeren roept ook de VLOR op tot meer onderzoek en het ontwikkelen van goedwerkende methodieken.
Wat is hieromtrent de huidige stand van zaken? Tijdspad? Budget?
3. Worden er initiatieven genomen om in de **lerarenopleiding** meer in te zetten op sociale vaardigheden om een meer betrokken en warm schoolklimaat te creëren?
4. Voor wat betreft de problematiek van het **pesten tussen volwassen personeelsleden op school** had ik graag vernomen of er initiatieven worden voorzien om deze specifieke problematiek nog beter in kaart te brengen en te onderzoeken?

Worden er initiatieven voorzien om scholen hieromtrent te sensibiliseren en de drempel naar hulpverlening voor leerkrachten verder te verlagen?

Worden er preventieve maatregelen voorzien?

Neemt u deze problematiek mee in uw beleid rond de verdere professionalisering en het meer aantrekkelijk maken van de lerarenloopbaan?

Ann Brussel

4 februari 2015

**DIGITAAL INTERACTIEF
INGEDIEND EN ONDERTEKEND**
VLAAMS PARLEMENT

Ingekomen op: 09-02-15 14u42

Vraag om uitleg nr.: 1098

Vraag om uitleg van Vera Jans aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over on-line- of cyberpesten in het kader van de week tegen pesten

De week tegen pesten, die loopt van 6 tot 13 februari en ondersteund wordt door het departement Onderwijs, zet de problematiek pesten in al zijn vormen, geheel terecht, prominent in de kijker en zo ook op de politieke agenda. Vele scholen hebben deze week aangegrepen om verschillende acties op te zetten om te informeren, sensibiliseren en pestgedrag tegen te gaan. Dit toont aan dat dergelijke 'weken van' bijzonder nuttig en waardevol zijn. Maar om de problematiek van pesten tegen te gaan zijn volgehouden inspanningen nodig, het hele jaar door.

De laatste jaren is het fenomeen cyberpesten sterk gegroeid. Volgens recente cijfers van de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) werd 8,2 procent van de jongens en 14,1 procent van de meisjes online lastiggevalen. Andere onderzoeken vermelden zelfs nog hogere cijfers. Zo blijkt uit het "EU Kids Online Onderzoek" dat uitgevoerd werd in de zomer van 2010 dat in Vlaanderen 28 procent van de jongeren te maken krijgt met cyberpesten. Het zijn vooral de 13- tot 16-jarigen die met deze vorm van pesten te maken krijgen en beduidend meer meisjes worden er het slachtoffer van. Dit zijn slechts enkele resultaten maar een grote groep Vlaamse jongeren is slachtoffer van deze vorm van pesten.

Het grootste nadeel aan cyberpesten is de lage drempel. De pester komt niet fysiek in contact met zijn slachtoffer en heeft daardoor minder schroom. Cyberpesten is bijgevolg vaak grover en meer ingrijpend in persoonlijke levenssfeer en kan dus harder aankomen. Een bijkomend kwalijk effect is dat het pesten 24 uur per dag, zeven dagen op zeven kan doorgaan. Door de alomtegenwoordige aanwezigheid en de toegang tot smartphones, tablets en computers worden de slachtoffers én daders ook almaar jonger.

Rond cyberpesten beschikken scholen over een gamma aan didactische materialen en strategieën zoals infobrochures, lespakketten, werkbladen, e.d. Voor het geven van vormingen, het opzetten van projecten, het uitlenen van didactisch materiaal, ... en worden ze ondersteund door verschillende organisaties zoals Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg, de Vlaamse Jeugdraad, CAW, Child Focus, Ook 'Safer Internet Day prijs' en de campagne 'Stop Cyberpesten' kaderen binnen dit anti-cyberpestbeleid. Toch zijn blijvende aandacht en bijkomende maatregelen voor deze problematiek nodig.

Gelet op het gegeven dat cyberpesten eender waar en eender welk tijdstip kan plaatsvinden en dus levensdomein overschrijdend is, vraagt een anti cyberpestbeleid structurele maatregelen vanuit verschillende beleidsdomeinen.

De beleidsaanbevelingen die in het kader van deze week van het pesten werden geformuleerd kwamen wel voornamelijk uit de onderwijswereld. Een substantiële groep van de slachtoffers en daders behoort dan ook tot de schoolgaande jeugd en kan daar bereikt worden.

Zo pleiten de Vlaamse Onderwijsraad en een groep van 18 professoren en academici uit diverse vakgebieden voor de ontwikkeling van een lange termijnvisie, meer preventieve en structurele maatregelen, bijkomend wetenschappelijk onderzoek naar effectiviteit van de huidige antipestmethodes zodat leerkrachten en directies weten wat werkt en wat niet en zelfs de oprichting van een Vlaams kenniscentrum tegen (cyber-)pesten dat leraren moeten coachen, onderzoek uitvoeren en draaiboeken voor scholen ontwikkelen.

Mijn vragen aan de minister zijn:

1. Welke specifieke tools hebben leerkrachten momenteel ter beschikking om de problematiek van cyberpesten en de gevolgen ervan aan te kaarten bij leerlingen?
2. Op welke manier worden zowel de slachtoffers als de daders van cyberpesten bereikt? Worden er bewustwordingscampagnes gehouden in scholen om de gevaren van cyberpesten aan te kaarten?
3. Is de minister van plan om het aantal acties om de gevaren van cyberpesten onder de aandacht te brengen, te verhogen? Zo ja, welke acties? Zo neen, waarom niet?
4. Wat is het standpunt van de minister over de aanbevelingen van de VLOR en de groep van 18 academici en in het bijzonder de oprichting van een Vlaams kenniscentrum tegen (cyber)pesten?

Vera Jans

Vlaams volksvertegenwoordiger